

Mateřská škola Raková u Konice

Školní vzdělávací program
Pro předškolní vzdělávání

Název ŠVP:

Barevný svět poznávej, hraj si, zpívej,
povídej

*Barevný svět poznáváme, zkušenosti nabýváme, hodně
lásky, sluníčka, to je naše školička.*

Vydala: Jana Voglová

Dne: 31. 8. 2013

Platnost: od 1. 9. 2013

Aktualizace: 1. 1. 2018

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	5
3.1	Věcné podmínky	5
3.2	Životospráva	6
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Podmínky organizační	8
3.5	Podmínky pro řízení	10
3.6	Personální podmínky	10
3.7	Spolupráce s rodiči	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.9	Podmínky vzdělávání nadaných dětí	14
3.10	Podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let	15
4	VZDĚLÁVACÍ OBLAST	16
4.1	Charakteristika vzdělávacího programu	16
4.2	Dlouhodobý vzdělávací cíl a jeho záměr	17
4.3	Formy a metody vzdělávání	18
4.4	Vzdělávání dětí mladších 3 let:	19
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	22
5.1.	Integrovaný blok č 1	22
5.2.	Integrovaný blok č 2	42
5.3.	Integrovaný blok č 3	58

5.4. Integrovaný blok č 4	76
6. EVAULACE	107

1 Identifikační údaje

Název zařízení:	Mateřská škola Raková u Konice, příspěvková organizace
Adresa:	Raková u Konice 85, 798 57 Laškov
IČO:	70981213
Telefon:	582 383 397
e-mail:	msrakova@seznam.cz
Ředitelka:	Jana Voglová
Pedagogické pracovnice:	Eva Sedláková
Provozní pracovníci:	Věra Páleníková
Statutární orgán:	ředitelka Jana Voglová
Kapacita školy:	43 dětí
Počet tříd:	1
Právní subjektivita:	1. ledna 2003
Zřizovatel:	Obec Raková u Konice
Zpracovatelé ŠVP:	pedagogičtí pracovníci

2 Charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v jednopatrové budově, uprostřed návsi, její součástí je i školní zahrada, která poskytuje dětem dobré zázemí k aktivnímu pobytu/ pískoviště, tělovýchovné vybavení, domek pro hru dětí, zahradní hračky a doplňky/. Uvnitř budovy v přízemí je šatna, kuchyňka k výdeji stravy, jídelna, šatna s WC pro personál školy a úklidová místnost. V prvním podlaží jsou umístěny dvě třídy, které slouží současně i jako ložnice v době odpočinku /rozkládají se zde lehátka s lůžkovinami/, hygienické zařízení, ředitelna. Školní kuchyně mateřské školy zajišťuje pouze svačiny, obědy jsou dováženy ze školní jídelny ZŠ a MŠ Luká. Ve škole jsou v provozu dvě heterogenní třídy s celodenním provozem. Celková kapacita školy je 43 dětí ve věkovém složení od 2 do 7 let. Přijímány jsou děti z obcí Raková u Konice, Rakůvka, Polomí, Hačky, Ochoz, Krakovec, Budětsko na základě písemné žádosti rodičů podané při zápisu do mateřské školy, či před zahájením nového školního roku a na základě rozhodnutí ředitelky školy o zařazení dítěte do předškolního zařízení. Dopravní dostupnost je na dobré úrovni, autobusová zastávka se nachází v bezprostřední blízkosti školy.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Předškolní vzdělávání na všech úrovních se uskutečňuje v prostorách, které jsou dostatečně velké, vzdušné a dobře větratelné. Veškeré vybavení dětského nábytku je přizpůsobeno dětskému charakteru. Třídy jsou vybavovány moderními a výchovně vzdělávacími i zájmovými pomůckami. Velmi dobře jsou vymezená místa pro dostatečné množství hracích koutků, pomůcek pro rozvíjení, vědění, experimentování, výtvarné a pracovní vyjádření. Vše je dostupné dětem k samostatnému výběru. Ke spokojenému pobytu dětí v nemalé míře přispívá i barevné pojetí místnosti a jednotlivých částí vybavení. Velkou výhodou je dostatek prostoru pro pohybové vyžití a sportovní disciplíny. Informace pro rodiče jsou přehledně umístěné v šatně a chodbě MŠ, které slouží zároveň k prezentaci výtvarných a pracovních děl

dětí. Mateřskou školu obklopuje prosluněná zahrada, nabízející svým modernizovaným vybavením dostatečné možnosti k volnému pohybu dětí i organizovaným hrám a činnostem. Pohybové aktivity a individuální rozvoj dětí umožňují průlezky, houpačky, skluzavka. Kreativní a dramatické výchově je určeno pískoviště s vybavením a dřevěným domečkem. Vše koresponduje s hygienickými a estetickými normami platných předpisů.

3.2 Životospráva

Stravování dětí v mateřské škole se řídí platnými zákony a vyhláškami, závislými na cenách potravin. Jídelníčky jsou sestavovány na základě racionální výživy dle stravovacích norem. Jsou pestré a nápadité, nechybí ryby a luštěniny, upravené dle nejrůznějších receptur. Denně je podáván dostatek ovoce a zeleniny v různé podobě. Příprava pokrmů a nápojů se řídí technologickým postupem a hygienickými normami. Pitný režim je dodržován a dětem umožněn po celý den v podobě ovocných čajů, či vitamínových nápojů. Všechny děti mají svobodný přístup k sebeobsluze pitného režimu. Mezi jídly jsou stanovené intervaly. Ranní svačinka je podávána sebeobslužnou formou, dle pocitu hladu a chuti dětí. Ty si svou manuální zručnost a samostatnost zdokonalují vlastní sebeobsluhou při chystání, zdobením jídla a nalévání nápoje. Děti nejsou do jídla nuceny, nýbrž motivovány. Je respektováno přání rodičů a dietní omezení dětí. V šatně je dostupný školní řád, seznamující s pravidly a provozem mateřské školy. Po dohodě rodičů s ředitelkou je možno učinit výjimku ve stravování a přizpůsobit stav aktuální situaci nebo zdravotnímu stavu dítěte. Pobyt venku se uskutečňuje denně, je plánován na dopolední dobu 2 hodin. Přizpůsobuje se kvalitě ovzduší a počasí, je součástí denního programu. Děti ve velké míře k volnému pohybu venku využívají školní zahradu, která slouží v letních měsících nejen k prodlouženému pobytu, ale i k pohybovým možnostem a odpoledním aktivitám. K prožitkovým podnětům přispívají rovněž vycházky do okolí mateřské školy. Mezi oblíbené patří organizované venkovní sportovní a zábavné aktivity. V případě nepřízně počasí mají děti dostatečný prostor k pohybovému vyžití v prostorách mateřské školy. Aktuální prožitky mohou děti využít v nabídkových činnostech a tak se seberealizovat. Při pobytu venku upřednostňujeme náhradní oblečení, děti se tak mohou svobodně pohybovat bez strachu, že by se ušpinily. Vzdělávací proces v mateřské škole se uskutečňuje v heterogenních třídách a je přizpůsoben individuálním a věkovým potřebám dětí. Velkou výhodou těchto tříd je vzájemné soužití mladších a starších dětí, kdy mladší děti se rychleji zdokonalují tím, že vidí ve starších svůj vzor a napodobují je. Starší děti se učí neodsuzovat, neposmívat se, ale uvědomovat si specifika mladšího a slabšího, a vyjít mu vstříc, svou pomocí či radou. Děti se zúčastňují i různých kulturních a společenských akcí,

exkurzí a výletů. Tyto jsou přiměřeně plánovány tak, aby děti obohatily, ale zároveň svým množstvím nenarušily svůj hlavní záměr a cíl mateřské školy. Pro děti předškolního věku je velmi důležitý i odpočinek a spánek. Při odpočinku si děti vyslechnou pohádku nebo příběh a také mohou poslouchat relaxační hudbu. Těm které mají menší potřebu spánku je posléze nabídnuta klidnější hra nebo individuální činnost. Děti s vyšší potřebou spánku se nebudí a dává se jim dostatečný prostor k odpočinku.

3.3 Psychosociální podmínky

Rodiče mohou při nástupu svého dítěte do mateřské školy využít postupnou adaptaci. Dle individuální potřeby dítěte a sociální vyzrálosti jej nenásilně začleňují do kolektivu třídy tím, že určitou dobu s ním ve třídě pobývají, seznámí je společně s učitelkou s prostředím, hračkami a kamarády. Učitelka ke každému dítěti přistupuje nenásilně a individuálně, nenutí je. Poskytuje motivačně velké množství podnětů, jejichž náročnost přizpůsobuje věku, tempu, schopnostem a vývojovým možnostem dětského kolektivu. Zohledňuje děti jak nadané i svým vývojem opožděné, dbá, aby náplň činností byla rovnoměrně vyvážená, poutavá a přirozeně prožitková. Učitelka je dětem ve všem nápomocná, ale podporuje samostatnost, zdravé sebevědomí, individuálně děti oceňuje, chválí. Napomáhá každému jedinci začlenit se do společného soužití, učit se nacházet kompromisy, vzájemně si porozumět s ostatními. Nepodporuje nezdravou soutěživost, odstraňuje diskriminační problémy, jako např. sociální problémy, nerovnost dětí a šikanu. Ve třídě panuje vzájemná důvěra, děti mají pocit bezpečí, společně vytvářejí pravidla a podmínky, sloužící k volnosti projevu, zároveň důsledně dbají na jejich dodržování.

Rovněž všichni zaměstnanci jsou povinni vytvářet lepší psychosociální podmínky:

- pocit spokojenosti, bezpečí a pohody
- osobní svobodu a volnost respektovat do určité meze podle podmínek a předem stanovených pravidel
- hodnotit pozitivně, pochvalně, povzbudivě, podporovat slabší sebevědomí, samostatnost u všech dětí, sledovat a včas odstraňovat počátky šikany
- rozvíjet toleranci, citlivost k druhému, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu
- děti mají stejná práva a povinnosti, není tolerováno zvýhodňování a utlačování dětí

- je dána vzájemná důvěra učit se, respektovat druhého, aktivní spoluúčast při činnostech, spolupráce
- děti si samy stanovují pravidla k činnostem, k chování, apod., snaží se je plnit a dodržovat, v opačném případě si samy stanoví hodnocení a závěr z negativního činu nebo výsledku.

3.4 Podmínky organizační

K předškolnímu vzdělávání jsou přijímány děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. S účinností od 1. 1.2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné. Do MŠ jsme připraveni přijmout děti se speciálními vzdělávacími potřebami. O přijetí dětí se SVP rozhodne ředitel školy na základě posouzení poradenského zařízení. Pro tyto děti bude vypracován plán pedagogické podpory, na jehož základě budeme děti dále rozvíjet a napomáhat jim vyrovnávat nerovnoměrnosti jejich vývoje

Provozní doba je od 6.15 do 16.00 hodin

Rodiče mají možnost přivádět děti do mateřské školy dle svých potřeb. Denní řád školy je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Pedagogové se plně věnují dětem, jejich výchově a vzdělávání a dbají, aby poměr spontánních a řízených činností v denním programu byl vyvážený a to včetně aktivit, které jsou dětem nabízeny nadstandardně. Veškeré aktivity se snažíme organizovat tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost se účastnit společných činností v malých, středně velkých skupinkách. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. V denním režimu jsou pravidelně zařazovány zdravotně řízené pohybové aktivity, další pohybové aktivity jsou přizpůsobeny ročnímu období – turistické vycházky, výlety, bobování, apod.

Pokud děti potřebují v průběhu dne soukromí, je jim vyhověno – ve třídě je koutek, kde si může každý odpočinout, být chvíli sám a nerušen. Doba odpočinku a relaxace vychází z věkových a individuálních potřeb dítěte. Odpočívat chodí děti zpravidla ve věku 3-5 let, děti v posledním roce docházky relaxují při poslechu pohádek, dále se věnují činnostem zaměřeným na přípravu pro vstup do ZŠ, nebo si volí činnost, hru dle vlastního výběru. V rámci lepší

adaptace dětí umožňujeme nově příchozím dětem prohlédnout si s rodiči školu v době zápisu, také se mohou zúčastnit prvních dnů docházky dítěte.

Režim dne:

6.15 – 8.00 příchod – scházení se dětí, hry dle přání a volby

8.00 – 9.45 ranní činnosti, spontánní hry a aktivity dětí, pohybové aktivity, řízené činnosti, individuální péče o děti se specifickými výchovnými a vzdělávacími potřebami, hygiena a podávání ranní svačiny

9.45-11.45 příprava na pobyt venku, pobyt venku

11.45 - 12.30 hygiena, oběd

12.30 -14.30 odpolední odpočinek, pokud do 30 min. dítě neusne, je mu umožněn pobyt ve třídě, klidové činnosti / individuální potřeby dětí/

14.30 – 15.00 odpolední svačina

15.00 - 16.00 odpolední spontánní a řízené činnosti, odchod dětí domů

Povinné předškolní vzdělávání bude probíhat v době od 8.00 – 12.00 hodin.

Režim dne se přizpůsobuje potřebě dětí dokončit činnost, časové rozmezí není závazné, kromě doby podávání jídla – ranní svačinka – 9.15 hodin, oběd 11.45 hodin a odpolední svačinka 14.30 hodin.

Dětem je umožněno s přihlédnutím na schopnosti a zájmy zapojit se do zájmových činností:

- výuka anglického jazyka – zajišťuje pedagogická pracovníce
- taneční kroužek – zajišťuje pedagogická pracovníce
- plavecký výcvik – spolupráce

3.5 Podmínky pro řízení

V MŠ nám jde o vytváření takových pracovních podmínek, za kterých budou respektována práva a bezvadně plněny povinnosti zaměstnanců vyplývajících z pracovního řádu. Každý zaměstnanec je seznámen se svými pracovními povinnostmi, pravomocí a úkoly, které jsou vymezeny pracovní smlouvou, pracovními náplněmi. Pro kvalitní práci / plynulý chod školy/ je vytvářeno ovzduší vzájemné důvěry, tolerance, všichni spolupracovníci jsou zapojeni do řízení školy, podporuje se vzájemná spolupráce, předávání informací, výměna zkušeností, požadavků, respektování jejich názorů. Školní vzdělávací program se vypracovává ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníci. Každá učitelka zodpovídá za výchovně vzdělávací proces ve své třídě, tvoří si svůj třídní vzdělávací program. Pedagogové pracují jako tým, zvou ke spolupráci i rodiče. Plánování pedagogické práce se opírá o předchozí analýzu a využívá se zpětné vazby. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy /OŠM/ ,se ZŠ, psychologickou, logopedickou poradnou a s jinými odborníky, kteří poskytují pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.6 Personální podmínky

Pedagogičtí pracovníci: 2 kvalifikované učitelky, plné pracovní úvazky

Nepedagogičtí pracovníci: 1 školnice – školnictví a výdej stravy, plný pracovní úvazek

Pedagogové svou práci vykonávají na základě vymezených pravidel, vycházejících z vnitřních předpisů, společně sestavených dokumentů a plánů. Jejich denní práce vychází z tvorby ŠVP, TVP, vedou záznamy o dětech, diagnostikují, provádějí evaluace, hodnocení. Dále organizují společné akce, doplňkové programy, nabídky. Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a růst profesních kompetencí pedagogů, vytváří podmínky pro systematické vzdělávání. Vede pedagogy tak, aby vzdělávání dětí probíhalo dle odborných požadavků, trendů a všem dětem zajišťovalo optimální pedagogickou péči. Sebevzdělávání je umožněno dle nabídky různých akreditovaných společností s možností svobodné volby při výběru přednášek či seminářů. Pedagogům je doporučováno zaměřit se na takové odborné semináře, které posílí jejich odborný růst. Dále se mohou odborně vzdělávat na základě dostupné odborné literatury. Veškeré informace,

vyplývající ze změn předpisů, zákonů, vyhlášek a směrnic předává zaměstnancům ředitelka nebo vedoucí zaměstnanci včas na poradách. Pedagogové svojí odborností optimálně profesionálně pečují o děti při celodenním pobytu v mateřské škole. Společně s odborníky z PPP, SPC, praktickými lékaři, logopedy, zajišťují odborné služby /vyšetření, konzultace, plánování/.

3.7 Spolupráce s rodiči

Mateřská škola doplňuje rodinnou výchovu, a proto usiluje o maximální spolupráci s rodinou dítěte. Podporuje a spolupodílí se na zdravém, citové, rozumovém a tělesném rozvoji dítěte a na tom, aby si osvojilo základní životní hodnoty, pravidla chování a fungování mezilidských vztahů. Naším záměrem je především vytvořit takový vztah s rodiči, který je motivuje ke spolupráci na základě partnerství.

K tomu využíváme tyto formy a prostředky:

- **schůzky s rodiči** (jsou vzájemným setkáváním rodičů a pedagogů, rodiče mají možnost diskutovat, ptát se a řešit problémy; na první schůzce jsou rodičům předávány základní informace o chodu MŠ, organizaci dne, jsou seznámeni se ŠVP, s hlavními cíli ročního plánu)
- **nástěnky** (informují rodiče, s jakým integrovaným blokem pracujeme, jaké je téma týdne, mohou se tedy spolupodílet na jednotlivých činnostech ve třídách a obohacovat je pomůckami, nápady apod., jsou na nich vystaveny práce dětí, informace o chystaných akcích apod.)
- **adaptaci dítěte na MŠ** (rodiče vstupují na začátku docházky do třídy společně s dítětem, usnadňují mu v pohodě, bez stresu zvládnout nástup do MŠ, vytvářet pocit bezpečí, jistoty, vytváří vztah důvěry mezi pedagogy a rodiči)
- **společné tvoření** (rodiče jsou zváni do MŠ při různých příležitostech, jako jsou dny otevřených dveří, vánoční tvoření...)
- **společné oslavy** (vánoční besídka, maškarní karneval, svátek matek, rozloučení s

předškoláky, sportovní hry, dětský den...)

- **rozhovory o dětech** (individuální pohovory, informace o prospívání dítěte, o individuálních pokrocích v rozvoji i učení)

- **poradenský servis** (doporučovat odborné časopisy, setkání s odborníky – lékařem, psychologem, logopedem apod.)

K získávání celkového pohledu na úroveň naší MŠ využíváme dotazníky pro rodiče.

Spolupráce se „ZŠ a MŠ Bohuslavice, ZŠ a MŠ Laškov

- děti se seznamují v průběhu roku s prostředím ZŠ,
- v závěru roku pravidelně navštěvují učitelky 1. třídy MŠ
- beseda rodičů s učitelkami ZŠ na třídních schůzkách, kde jsou rodiče informováni o požadavcích, které budou na děti kladeny

Spolupráce s mateřským centrem o. s. „Rakováček“

- poskytování prostor školy pro jeho činnost a pro cvičení veřejnosti (jóga, zumba)
- spoluúčast na plánovaných akcích

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami je takové dítě, které potřebuje k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv poskytnutí podpůrných opatření (§ 16 odst. 1 školského zákona). Na základě stupně podpůrných opatření se vypracovává „Plán pedagogické podpory“, který realizuje mateřská škola. Podpůrná opatření podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti členíme do pěti stupňů. Mateřská škola zpracovává a uplatňuje „plán pedagogické podpory“ prvního stupně i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně vyžadují doporučení ŠPZ s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka. Při vzdělávání dětí se SVP přihlížíme k tomu, aby naplňování rámcových cílů a vzdělávacích záměrů maximálně vyhovovalo těmto dětem, jejich potřebám i možnostem. Volíme vhodné vzdělávací formy, metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními. Učitelé uplatňují profesionální postoje, k rozvoji osobnosti těchto dětí přistupují citlivě. Vytvoří

podmínky pro jejich pozitivní přijetí. Při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba úzce spolupracovat nejen s rodiči těchto dětí, ale i s ostatními rodiči a zaměstnanci školy, s odborníky. Ve třídách se snažíme vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomáháme mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Vše směřujeme k tomu, aby měly všechny děti rovnocenné postavení a byly vytvořeny podmínky pro společné vzdělávání všech dětí. V běžné třídě se mohou s přihlédnutím k rozsahu SVP dětí snížit počty dětí. Uplatňujeme princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností. Umožňujeme dětem osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- pro děti se SVP I. stupně bude na základě zjištění drobných nedostatků či nerovností ve vývoji nebo vzdělávání sestaven „plán pedagogické podpory“ mateřskou školou (motorická obratnost, špatná koncentrace pozornosti, špatný úchop pomůcek, vnímání, rozvoj řeči, verbální obratnosti, špatná dovednost reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce...), tento plán si MŠ upravuje v souladu s potřebami vzdělávání dítěte v mateřské škole
- PLPP se vypracovává na základě provedené diagnostiky nejpozději do 1 měsíce po nástupu dítěte do MŠ (dítěti musíme umožnit adaptaci na nové prostředí v čase přirozeném předškolnímu věku, z toho důvodu zpočátku využíváme ověřené informace o dítěti – lékařské zprávy...)
- za realizaci podpůrných opatření I. stupně, využití plánu pedagogické podpory, vyhodnocení účinnosti podpory, případné vyšetření ŠPZ zodpovídá ředitelka školy
- PLPP sestavuje pověřená uč. ve spolupráci s kolegyní ve třídě – PLPP musí být jednoduchý, srozumitelný, strukturovaný, který nastaví pro dítě pravidla častějšího vyhodnocování pokroku, poskytuje zpětnou vazbu
- výsledky pokroku dítěte se vyhodnocují průběžně, 1x za 3 měsíce
- nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí,

zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

Postup školy před přiznáním podpůrných opatření druhého až pátého stupně

- nejzažší doba pro zahájení PO je 4 měsíce
- mateřská škola (pověřený pedagogický pracovník) vypracuje pedagogický, individuální vzdělávací plán“
- IVP se vypracovává na základě doporučení ŠPZ o vyšetření ve ŠPZ se provádí s písemným souhlasem rodičů
- ředitelka určí pedagogického pracovníka, který se bude věnovat komunikaci se ŠPZ, s rodiči a bude vytvářet doporučení ke vzdělávání dítěte se SVP
- IVP se bude vyhodnocovat po 3 měsících na pedagogických poradách a na základě hodnocení se stanoví další postup
- v případě nedostačujících podpůrných opatření je nutná konzultace s rodiči a ŠPZ, obdobně se postupuje i v případě, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná, veškeré hodnocení bude písemně zaznamenáno
- na doporučení ŠPZ škola zajistí pomoc dalšího ped. pracovníka (asistenta pedagoga, speciálního pedagoga...)
- pokud zákonní zástupci neposkytují součinnost nebo postupují v rozporu s nejlepším zájmem dítěte, škola usiluje o zajištění nápravy, případně kontaktuje OSPOD

3.9 Podmínky vzdělávání nadaných dětí

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Pro vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných se vypracuje „Plán pedagogické podpory“, jehož obsah i podmínky jsou přizpůsobeny mimořádným schopnostem dětí, jejich potřebám a možnostem, případně doplněn nabídkou dalších aktivit podle zájmů či mimořádného nadání

dětí. Rozvoj a podpora těchto dětí bude zajišťována a organizována tak, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále rozvíjet. Při stanovení podpůrných opatření pro podporu nadání budeme postupovat podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí. Dbáme na to, aby vzdělávání nebylo jednostranné a neomezilo šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let

Do MŠ lze přijmout i děti mladší 3 let, prokážou-li určitou míru samostatnosti a jsou bez plen. Těmto dětem věnujeme zvláštní péči, zejm. v oblastech:

- adaptace na prostředí a režim mateřské školy
- základech hygienických návyků
- základech sebeobsluhy, samostatného stolování
- rozvoji hrubé motoriky

Je třeba dodržovat podmínky:

- respektování adaptačních problémů
- respektování vývojových potřeb dítěte
- vytváření vstřícného, pohodového a bezpečného prostředí
- vybavení tříd hračkami pro toto věkové období

Psychosociální podmínky

Cílem všech zaměstnancův mateřské škole je, aby se děti i dospělí cítili v prostředí MŠ spokojeně, jistě a bezpečně. K tomu je třeba vytvořit plně vyhovující podmínky:

- Vytvoření klidné, příznivé atmosféry ve třídě.
- Rodiče využívají systém adaptace (mohou být s dítětem ve třídě).
- Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem, respektujeme u nich psychomotorické tempo dětí od 2 do 3 let.
- Děti dostávají jasné a srozumitelné pokyny.
- Učitelka oslovuje každé dítě křestním jménem, má zjištěno, jak mu doma říkají.
- Učitelka svým chováním poskytuje empatickou odezvu na případné problémy dítěte.
- Dítě má možnost si odpočinout v odpočinkovém koutku se svým polštářkem či plyšovou hračkou.

- Učitelka vůči těmto dětem uplatňuje požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené.
- Učitelka dává dětem možnost dokončit činnost, dohrát hru

Materiální podmínky

Pro děti od 2 do 3 let je nutné využívat vhodné pomůcky:

- Široké tužky, voskovky,
- velká puzzle,
- molitanové stavebnice,
- koberce, relaxační vaky, polštářky,
- snadno omyvatelné hračky, zvukové hračky, bezpečné – bez ostrých hran a drobných,
- oddělitelných součástí.

Děti by měly mít k hračkám snadný přístup.

4 Vzdělávací oblast

4.1 Charakteristika vzdělávacího programu

Filozofie naší mateřské školy:

„Barevný svět poznáváme, zkušenosti nabýváme, hodně lásky, sluníčka, to je naše školička.“

Otevři své oči,	Chceš se o něm dozvědět?
svět se kolem točí,	Pojď si s námi vyprávět,
a je plný barviček,	hrát si, zpívat, malovat,
taky kluků, holčiček.	nové věci poznávat.

Co uděláme, abychom toho docílili:

„Cílem naší didaktiky budiž od začátku až do konce: hledati a nalézti způsobů jak by měli učit méně ti, kteří vyučují, ale jak by se naučili více ti, kteří se učí“.

J. A. Komenský

4.2 Dlouhodobý vzdělávací cíl a jeho záměr

Rodiče, přidejte se k nám a pomozte nám i vašim dětem:

- vnášet do práce s dětmi co nejvíce pohody a pocitu spokojenosti
- vzájemně se respektovat
- dávat možnost seberealizace
- nabídnout dostatek časového prostoru pro tvořivost, fantazii a svobodné rozhodování
- aktivně se zapojit při společných činnostech
- dejme dětem možnost připustit jiný názor, snažit se domluvit
- podporovat přirozený růst rozvoje povzbuzováním, vzájemným nezesměšňováním
- klást na děti přiměřené nároky.
- podporovat a záměrně směřovat rozvoj dítěte, aby vyrůstalo svobodně, ale s dobrými morálními vlastnostmi a kladným vzorem
- vést k důslednosti
- společně řešit problémy, nacházet prospěšné východisko, jak působit na děti problémové, sjednotit požadavky a cíle výchovy
- učit děti základům slušného chování doma i v okolí, úcty k druhému
- učit děti vzájemně si pomáhat
- neodrazovat děti od věci nových, nepoznaných, podporovat poznání cizího, nepoznaného
- vést děti ke kladnému vztahu k přírodě jako celku, do něhož patříme i my – lidé

4.3 Formy a metody vzdělávání

Naším hlavním záměrem je rozvíjet osobnost samostatného, sebevědomého dítěte, schopného spolupracovat a komunikovat, podporovat zdravý vývoj s přiměřeně pohybovou aktivitou. V úzkém kontaktu s rodinou, plánovanými činnostmi a při běžných denních situacích chceme působit na dítě tak, aby se v rámci jeho možností, zvláštností a schopností

a/ rozvíjely předpoklady pro učení, myšlení a objevování

b/ aby si osvojovaly základy hodnot, např. zodpovědnost, soucítění, úcta k životu, prostředí, kultuře a tradicím

c/ aby získávaly osobní samostatnost, schopnost spolupráce, a nesly zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Budeme preferovat tyto činnosti:

- Volná hra
- Psychomotorická cvičení
- Práce s encyklopediemi
- Třídění odpadu
- Tvořivá práce s přírodním, odpadovým i jiným materiálem

Uplatňovat tyto metody:

- Komunitní kruh
- Prožitkové učení
- Tvořivá dramatika
- Řízené činnosti i volné hry
- Převládání spontánních činností nad řízenými

Chceme mít na paměti, že jedině spokojené dítě je schopné se vzdělávat a přijímat nové informace, proto si přejeme,

a/ aby naše škola byla příjemným prostředím, ve kterém budou děti rády trávit chvíle odloučení od rodičů a budou šťastné

b/ aby škola byla místem bezpečí pro každé dítě, aby se nebálo vyjádřit své pocity a přání

c/ aby byla ve škole pohoda, která by příznivě působila na rozvoj dítěte ve všech oblastech

d/ aby vztah mezi učitelkami a rodiči byl upřímný, otevřený, plný vzájemného naslouchání a povzbuzování

e/ abychom byli nápomocni rodičům v péči o jejich dítě především z oslabených rodin

4.4 Vzdělávání dětí mladších 3 let

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Cílem všech zaměstnanců mš je, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy spokojeně, jistě a bezpečně.

- Ve třídě je klidná příznivá atmosféra.
- Učitelky kolem sebe šíří atmosféru pohody, veselí, dobré nálady.
- Děti bez obav říkají, že něco nechtějí /jíst, dělat../.
- Rodiče využívají systému adaptace /mohou být s dítětem ve třídě/.
- Učitelka dává dítěti možnost dokončit činnost, dohrát si hru.
- Učitelka respektuje osobní psychomotorické tempo dětí.
- Učitelka vůči těmto dětem uplatňuje požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené.
- Změnu programu učitelka s dětmi probere a vysvětlí důvod změny.
- Učitelka přijímá každé dítě nepodmíněně takové, jaké je.
- Učitelka svým chováním poskytuje empatickou odezvu na případné problémy dítěte.
- Nároky na dítě se diferencují podle mentálního, ne kalendářního věku dítěte.

VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE

Pokud přijmeme k předškolnímu vzdělávání dítě mezi 2 – 3 rokem, tak se nachází z hlediska vývojové psychologie v období tzv. staršího batolete. Je nutné tedy respektovat toto vývojové stadium v kontextu se všemi potřebami tohoto dítěte.

- Umožnit dítěti dostatek spánku /viz. po obědě spát dle potřeby/.
- Učit dítě osobní hygieně a sebeobsluze /naučit dítě, aby hlásilo potřebu/.
- Dítě učit samostatnosti /svlékat, oblékat, mýt, pít z hrníčku, jíst lžičkou, apod. /.
- Hrubá motorika /naučit dítě chodit do schodů, ze schodů, po nerovném terénu, překročit práh, nosit předměty – např. tácek, hrníček na stůl/.
- Zařadit pohybové hry na rozvoj motoriky – jak chodí medvěd, jak skáče zajíček, chytání míčku nejdříve po zemi, později chytá míček hozený.
- Stavění z kostek.
- Lze zaznamenat počátky čmárání, listování v leporelu.
- V mluveném projevu dbáme na rozvíjení a osvojování slovních spojení, následně jednoduchých vět.
- V souvislosti s rozvojem myšlení a řeči hovoříme o prvním ptacím období.

U staršího batolete se dostávají stále více do popředí vztahy k vrstevníkům. Musíme si uvědomit, že tyto vztahy bývají v tomto období dosti konfliktní, děti si hrají spíš „vedle sebe“ než „spolu“. Přizpůsobivost a hrová kooperace postupně narůstá až koncem tohoto období. U starších batolat jsou oblíbené hry pohybové, rozvíjí se tím hra manipulační tzn. manipulování s různými předměty, k čemu co je, kam co patří. Manipulační činnost se uplatňuje v nápodobivých hrách, které jsou typické pro st. batolata. Tyto děti ve hře předměty smysluplně používají tak, jak to odpozorovaly u dospělých, napodobují činnosti dospělých. Podstatné je, že staršímu batoleti jde především o samostanou činnost, ne o vztahy, které z této činnosti vyplývají. Tyto děti se nezapojují do didakticky řízených činností VVP. Necháme je tedy hrát a necháme na nich, kdy začnou tyto aktivity sledovat a následně se i postupně zapojovat.

ORGANIZACE

Organizace dne je pouze orientační s ohledem na dobu pobytu venku a tříhodinový interval mezi jídly. Učitelka řízené činnosti realizuje v malých skupinách tak, aby se mohla věnovat i mladším dětem. Během dne pozoruje děti ve spontánních činnostech, které se poté stávají podkladem k dalšímu plánování. Děti mají možnost výběru účastnit se spontánních i řízených aktivit.

PORTFOLIA DĚTÍ

Učitelka vede záznamy o vývoji těchto dětí. Záznamy o dětech jsou prováděny na základě pedagogické diagnostiky a vycházejí z pravidelného pozorování dětí.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Pro děti od 2 do 3 let je nutné využívat vhodné pomůcky:

- široké tužky, voskovky
- velká puzzle
- molitanové stavebnice
- koberce, relaxační vaky, polštářky
- snadno omyvatelné hračky, zvukové hračky, bezpečné – bez ostrých hran a drobných
- oddělitelných součástí

Děti by měly mít k hračkám snadný přístup. Výška stolků a židliček odpovídá vyhl. č. 410/2005 Sb. Hračky ve třídě mají atestaci, doporučení odborníků. Ve vybavení třídy převládá přírodní nealergenní materiál:

- skládačky, leporela
- dětské kostky
- plyšové hračky
- panenky, kočárky
- autíčka
- molitanové hračky
- míčky
- hračky na písek
- didaktické pomůcky

Většina hraček je umístěna v otevřených policích, pro děti jsou snadno dosažitelné. Učitelka respektuje „pracovní“ nepořádek a pomáhá jim nebo starší děti s úklidem. Učitelky kladou důraz na individualizaci výchovně– vzdělávacího procesu. Děti mají daný větší prostor pro spontánní a volné hry. Mohou si z domu přinést hračku, učitelky však nenesou odpovědnost za případnou ztrátu nebo poškození. S rodiči jsou pravidelně vedeny rozhovory o individuálních potřebách těchto dětí. Učitelky průběžně předávají informace o těchto dětech, na jakýkoliv problém reagují ihned, taktně informují rodiče (jednotné působení)

5 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je zpracován do pěti integrovaných bloků, které zasahují všechny oblasti a jsou vzhledem k oblastem průřezové. Je zde stručná charakteristika vzdělávací nabídky, výstupy a činnosti, které se dále rozpracují v TVP.

Třídní vzdělávací programy vymezují specifika jednotlivých tříd, podmínky, které vstupují do výchovně vzdělávací činnosti, určují pravidla soužití mezi jednotlivými třídami, nastíní volby metod a postupů evaluačního procesu a další potřebné údaje.

Název ŠVP: „Barevný svět poznávej, hraj si, zpívej, povídej“

Integrované bloky:

1. BUM, BUM, RATATA, PODZIM ŤUKÁ NA VRATA
2. ZAMÁVÁME PODZIMU, TĚŠÍME SE NA ZIMU
3. CO SE DĚJE V ZIMĚ VENKU, KDYŽ MRÁZ KRESLÍ NAOKÉNKU
4. VOZILO SE NA JAŘE, SLUNCE V ZLATÉM KOČÁŘE
5. TÚ, TÚ, TÚ, LÉTO UŽ JE TU

5.1 Integrovaný blok č 1

BUM, BUM, RATATA, PODZIM ŤUKÁ NA VRATA

Tématická část: Moje školka

Podtémata:

- Máme nové kamarády
- Poznáváme pravidla
- Moje oblíbená hračka
- Já a moje vesnice

Záměry

Děti se postupně seznámí s prostředím mateřské školy. Budou pozorovat a vnímat uspořádání MŠ, naučí se znát jména svých kamarádů, učitelek a provozních zaměstnanců, kteří s nimi budou po celý den. Získají povědomí o chodu mateřské školy, o chování vůči kamarádům i dospělým, o vlastní bezpečnosti v MŠ i na zahradě. Děti si osvojí písničky a básničky k tématu, pokusí se výtvarně ztvárnit své poznatky, budou řešit problémy, které se vyskytnou v MŠ.

Názvy oblastí:

1. Biologická oblast (Dítě a jeho tělo)
2. Psychologická oblast (Dítě a psychika)
3. Interpersonální oblast (Dítě a ten druhý)
4. Sociálně kulturní oblast (Dítě a společnost)
5. Environmentální oblast (Dítě a svět)

Dítě a jeho tělo

- Dílčí vzdělávací cíle
- Seznamování dětí s orientací v novém prostředí.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Rozvoj a užívání všech smyslů.

Očekávané výstupy

- Koordinovat lokomoci a další pohyby těla.
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí..).
- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat se, obouvat apod.).

Konkretizované výstupy

- Přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů.
- Být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě.
- Pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat
- toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník).

Vzdělávací nabídka:

- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení, cvičení s míčem, akrobatická cvičení).
- Smyslové a psychomotorické hry.
- Hudební a hudebně pohybové činnosti.
- Opakování a nácvik nových hudebně pohybových her a tanečků.
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry.
- Námětové hry a činnosti.
- Orientovat se v prostorových představách (pod, nad, vedle, vlevo, vpravo, před, za mezi...).
- Aktivity přibližující pravidla vzájemného styku.
- Praktické užívání hraček a pomůcek.

Rizika:

- Denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu.
- Nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (potřeba spánku, odpočinku, pohybu, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, soukromí).
- Prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi a dospělými.
- Nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti.
- Nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy

Dítě a psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování).

Očekávané výstupy

- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Zachytit a vyjádřit své prožitky
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
- Porozumět slyšenému.

Konkretizované výstupy

- Znat většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a
- příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa).
- Umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.).
- Zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé.
- Vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova.

Vzdělávací nabídka

- Smyslové a psychomotorické hry.
- Hudební a hudebně pohybové činnosti.
- Opakování a nácvik nových hudebně pohybových her a tanečků.
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry.

- Hry se slovy – rozlišovat délku slov, rozkládat slova na slabiky.
- Využívání říkadel a pohádek, porozumět jim.
- Vyprávění toho co dítě slyšelo, sdělování slyšeného druhým.
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu.
- Činnosti týkající se časových pojmů a denního řádu.
- Námětové hry a činnosti.
- Hry na téma rodina a přátelství.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi.
- Prohlubovat poznatky o významu místností, jejich účel.
- Orientovat se v prostorových představách (pod, nad, vedle, vlevo, vpravo, před, za mezi...).
- Určovat vlastnosti předmětů a porovnávat je (druh, barva velikost, tvar).
- Aktivity přibližující pravidla vzájemného styku.
- Hry a praktické činnosti s výtvarným a grafickým materiálem (práce s papírem, kreslení, malování modelování, konstruktivní činnosti).

Rizika

- Prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi a dospělými.
- Nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti.
- Nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem.
- Nedostatek estetických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření.
- Nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině...).

Očekávané výstupy

- Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, protože je každý jiný, že osobní, resp.
- Osobnostní odlišnosti jsou přirozené.
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.

Konkretizované výstupy

- Cítit sounáležitost s ostatními.
- Spoluvytvářet prostředí pohody.
- Aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému).

Vzdělávací nabídka

- Smyslové a psychomotorické hry.
- Hudební a hudebně pohybové činnosti.
- Opakování a nácvik nových hudebně pohybových her a tanečků.
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry.
- Vyprávění toho co dítě slyšelo, sdělování slyšeného druhým.
- Námětové hry a činnosti.
- Hry na téma rodina a přátelství.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi.
- Aktivity přibližující pravidla vzájemného styku.

Rizika

- Nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (potřeba spánku, odpočinku, pohybu, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, soukromí).
- Prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi a dospělými.
- Nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti.
- Málo vlídné, nevstřícné a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění.

- Nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.

Očekávané výstupy

- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je
- v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.

Konkretizované výstupy

- Pochopit funkci rodiny a jejích členů.
- Zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů).
- Vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností.

Vzdělávací nabídka

- Smyslové a psychomotorické hry.
- Hudební a hudebně pohybové činnosti.
- Opakování a nácvik nových hudebně pohybových her a tanečků.
- Námětové hry a činnosti.
- Hry na téma rodina a přátelství.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi.
- Prohlubovat poznatky o významu místností, jejich účel.

- Aktivita přibližující pravidla vzájemného styku.
- Praktické užívání hraček a pomůcek.
- Hry a praktické činnosti s výtvarným a grafickým materiálem (práce s papírem, kreslení, malování modelování, konstruktivní činnosti).

Rizika

- Denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu.
- Nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (potřeba spánku, odpočinku, pohybu, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, soukromí).
- Prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi a dospělými.
- Nedostatek estetických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření.
- Nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy.

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytvářet pozitivní vztahy k němu.
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.

Očekávané výstupy

- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí (doma, v budově mateřské školy) i v životě tohoto prostředí.
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.

Konkretizované výstupy

- Orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči).
- Uvědomit si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu).
- Rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje).
- Zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují.

Vzdělávací nabídka

- Smyslové a psychomotorické hry.
- Hudební a hudebně pohybové činnosti.
- Vyprávění toho co dítě slyšelo, sdělování slyšeného druhým.
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu.
- Činnosti týkající se časových pojmů a denního řádu
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi.
- Prohlubovat poznatky o významu místností, jejich účel.
- Aktivity přibližující pravidla vzájemného styku.
- Praktické užívání hraček a pomůcek.

Rizika

- Denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu.
- Nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (potřeba spánku, odpočinku, pohybu, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, soukromí).
- Nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti.
- Nedostatek estetických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření.
- Nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy.

Dítě a kompetence

Kompetence k učení

- Orientuje se v prostředí, ve kterém žije.
- Klade otázky, a hledá na ně odpovědi, chce porozumět tomu, co kolem sebe vidí.

Kompetence k řešení problému

- Řeší problémy, na které stačí, ostatní řeší s pomocí dospělého.
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti.

Komunikativní kompetence

- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými.
- Samostatně vyjadřuje své myšlenky.

Sociální a personální kompetence

- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřítit.
- Uplatňuje základní společenské návyky a pravidla.

Činnostní a občanské kompetence

- Spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky.
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých

Tematická část: Chuť podzimu

Podtémata

- Koulelo se jablíčko
- Šel zahradník do zahrady
- Stěhovaví ptáci
- Stromy a keře

Záměry

Děti se seznámí s podzimním obdobím, které přináší hodně změn v přírodě. Budou pozorovat a vnímat přírodu užitím smyslů – zvuky, tóny, vůně, chutě, tvary, barvy. To pak výtvarně zpracovávat, osvojovat si písničky a básničky k tématu.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Očekávané výstupy

- Koordinovat lokomoci a další pohyby a polohy těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- Zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky. Uklidit po sobě, udržovat pořádek), práce na zahradě.
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově tvary předmětů, vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty, pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, s jednoduchými hudebními nástroji.
- Zachovávat správné držení těla.
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu.

Konkretizované výstupy

- Přizpůsobit či provést pohyb podle vzoru či pokynů

- Zvládat různé překážky, zvládat různé druhy lezení
- Užívat různé pomůcky k pohybu (koloběžky, tříkolky, odrážedla)
- Házet a chytat míč, užívat různé náčiní a nářadí
- Pohybovat se bezpečně ve skupině dětí

Vzdělávací nabídka

- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky a lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti a míčové hry).
- Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení).
- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- Estetické a tvůrčí (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové...)aktivity.
- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření)
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí školy
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání...).
- Aktivity zaměřené na získávání praktické orientace v obci a jejím okolí.

Rizika

- Omezování spontánních aktivit pohybových, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností.
- Omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitosti k pracovním úkonům
- Málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte, spontánním i řízeným a slabá motivace k nim
- Převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- Nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat své citové dojmy a prožitky a hovořit o nich

Dítě a psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému) rozvoj paměti a pozornosti, přechod od běžných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj kultivace představivosti a fantazie
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.

Očekávané výstupy

- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat a zopakovat děj ve správných větách).
- Naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma.
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit.
- Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, před, za vedle..., také elementární časové pojmy (teď, dnes, ráno, večer, jaro, léto...Orientovat se v prostoru a rovině, částečně se orientovat v čase
- Vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech (výtvarných, pohybových, konstruktivních, hudebních či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim.
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků (příroda, kultura).
- Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, dramaticky).

Konkretizované výstupy

- Zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky a písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- Rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- Zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si, rozpoznat, co se změnilo v přírodě, ve třídě na kamarádovi, na obrázku
- Napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, vodorovná, křížek, vlnovka kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník ...)
- Tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti.

Vzdělávací nabídka

- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, podle skutečnosti i podle obrázků).
- Prohlížení a „čtení“ knížek.
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností.
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání...).
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost.
- Estetické a tvůrčí aktivity.
- Společné hry a aktivity nejrůznějšího zaměření.
- Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty).
- Aktivity zaměřené k získání praktické orientace v okolí školy (vycházky do lesa, do parku, kolem zahrádek).
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí,
- Sledování rozmanitosti změn v přírodě
- Hudební činnosti zaměřené k tématu (zpěv písní, rozlišování kontrastních rozdílů v hudbě).

Rizika

- Málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim.

- Užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků.
- Převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním.
- Málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování.
- Prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým.
- Přítomnost nevhodných, podbíživých a nevkusných podnětů.
- Nedostatek příležitosti k rozvoji dovedností dítěte a k vytváření jeho vztahu k prostředí.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- Rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy

- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznat stejná práva druhým a respektovat je.
- Spolupracovat s ostatními.
- Dodržovat pochopená a dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování doma, mateřské školy, na veřejnosti, v přírodě, dodržovat herní pravidla
- Respektovat potřeby jiných, dělit se o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem.

Konkretizované výstupy

- Obracet se na dospělého o pomoc, radu.
- Aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat poslouchat naslouchat).
- Respektovat rozdílné schopnosti.
- Využívat i neverbální komunikaci.

Vzdělávací nabídka

- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, podle skutečnosti i podle obrázků).
- Prohlížení a „čtení“ knížek.
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností.
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání...).
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost.
- Estetické a tvůrčí aktivity.
- Společné hry a aktivity nejrozličnějšího zaměření.
- Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty)
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí,
- Sledování rozmanitosti změn v přírodě.
- Hudební činnosti zaměřené k tématu (zpěv písní, rozlišování kontrastních rozdílů v hudbě).

Rizika

- Málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim.
- Omezování spontánních aktivit
- Málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování.
- Prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým.
- Přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů.
- Nedostatek příležitosti k rozvoji dovedností dítěte a k vytváření jeho vztahu k prostředí.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytvoření základů aktivních postojů k světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, k přírodě, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoovat
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci sociokulturního
- prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- Zachytit a vyjádřit své prožitky hudební i dramatické

Očekávané výstupy

- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi.
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých dovedností a výtvarných technik(používat barvy, kreslit, modelovat, tvořit z různých materiálů)
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební činnosti vokální i instrumentální

Konkretizované výstupy

- Vyjádřit a zhodnotit prožitky, poznatky
- Uvědomit si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí.
- Vyjadřovat se zpěvem, hrou na rytmické nástroje
- Dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole, na veřejnosti, v přírodě.

Vzdělávací nabídka

- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, podle skutečnosti i podle obrázků).
- Prohlížení a „čtení“ knížek.
- Estetické a tvůrčí aktivity.

- Společné hry a aktivity nejrůznějšího zaměření.
- Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty).
- Aktivity zaměřené k získání praktické orientace v okolí školy (vycházky do lesa, do parku, kolem zahrádek).
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, Sledování rozmanitosti změn v přírodě.
- Ekologicky motivované hrové činnosti.
- Hudební činnosti zaměřené k tématu (zpěv písní, rozlišování kontrastních rozdílů v hudbě).

Rizika

- Omezování spontánních aktivit pohybových, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností.
- Málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim.
- Převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním.
- Málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování.
- Prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým.
- Nedostatek příležitosti k rozvoji dovedností dítěte a k vytváření jeho vztahu k prostředí.

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- Vyjádření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy

- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti pro člověka).

Konkretizované výstupy

- Zvládat jednoduché činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- Uvědomit si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
- Vědět, že se stále něco děje, že všechno plyne, vyvíjí se a proměňuje
- Mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí

Vzdělávací nabídka

- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, podle skutečnosti i podle obrázků).
- Prohlížení a „čtení“ knížek.
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností.
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání...).
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost.
- Estetické a tvůrčí aktivity.
- Společné hry a aktivity nejrůznějšího zaměření.

- Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty).
- Aktivity zaměřené k získání praktické orientace v okolí školy (vycházky do lesa, do parku, kolem zahrádek).
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, Sledování rozmanitosti změn v přírodě.
- Ekologicky motivované hrové činnosti.

Rizika

- Omezování spontánních aktivit pohybových, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností.
- Málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim. Užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků.
- Převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním.
- Málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování.
- Prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým.
- Nedostatek příležitosti k rozvoji dovedností dítěte a k vytváření jeho vztahu k prostředí.

Dítě a kompetence

Kompetence k učení

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se děje kolem něho, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.

Kompetence k řešení problému

- Při řešení myšlenkových a praktických problémů užívá logických i matematických postupů.
- Zpřesňuje si matematické pojmy.

Komunikativní kompetence

- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Sociální a personální kompetence

- Napodobuje modely prosociálního chování a veškerých vztahů, které nachází ve svém okolí.

Činnostní a občanské kompetence

- Zajímá se o druhé i o to, co se děje, je otevřený aktuálnímu dění.
- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, třídit a vyhodnocovat.

5.2 Integrovaný blok č 2

ZAMÁVÁME PODZIMU, TĚŠÍME SE NA ZIMU

Tematická část: Barvy podzimu

Podtémata

- Co umí vítr a déšť
- Ježek a jeho kamarádi
- Z pohádky do pohádky

Záměry

Děti budou pozorovat a vnímat život v přírodě v podzimním období. Naučí se pojmenovat živočichy, kteří v tomto prostředí žijí. Budou napodobovat pohyb zvířat, poslouchat zvuky v přírodě, získají povědomí o chování v přírodě a o ochraně prostředí, o vlastní bezpečnosti v přírodě. Zvířátka, která děti poznají, se pokusí výtvarně ztvárnit, osvojí si písničky a básničky k tématu. Budou zvířátkům vyrábět obydlí, určovat jejich velikosti, poznají hlasy zvířat a zvuky v přírodě.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvíjení a užívání všech smyslů.
- Osvojení si základních poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Rozvoj pohybových schopností.

Očekávané výstupy

- Vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej.
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku /zacházet s předměty denní potřeby...)
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišit zvuky, zrakové rozlišení).
- Mít povědomé o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby (výtvarnými pomůckami, hudebními nástroji).

Konkretizované výstupy

- Přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- Upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- Zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení.
- Běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze.

Vzdělávací nabídka

- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry..)
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti.
- Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo.
- Přednes, recitace, zpěv.
- Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, práce s knihou, s médií).
- Spontánní hra, kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách.
- Spoluvytváření přiměřeného množství možných jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety.
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech jak se chránit.

Rizika

- Omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitosti k pracovním úkonům.
- Špatný jazykový vzor

- Nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení.
- Nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům.
- Převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)

Dítě a psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání,
- porozumění) i produktivních (výslovnost, vyjádření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj paměti, pozornosti, kultivace představivosti a fantazie
- Rozvoj tvořivého myšlení a řešení problémů.
- Rozvoj a vnímání všech smyslů
- Rozvoj hudebních schopností

Očekávané výstupy

- Pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno.
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat(porovnávat,uspořádat a třídit soubory, orientovat se v počtu cca do 6, chápat číselnou řadu do 10, poznat více, méně, první, poslední ...)
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Vyjadřovat se pomocí různých hudebních a pohybových činností

Konkretizované výstupy

- Vyslovovat všechny hlásky správně a zřetelně, vyčlenit hlásku na začátku - na konci slova
- Rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý, velký, větší-menší, dlouhý-krátký, vysoký-nízký...)
- Porovnat a uspořádat předměty podle stanoveného pravidla (např. od největšího k nejmenšímu, poznat, co do skupiny nepatří, třídit předměty dle minimálně jednoho kritéria

- Zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo ve třídě..)
- Vnímat jednoduché písně a rýmy

Vzdělávací nabídka

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty (označovat rozměry a velikosti, práce s papírem, grafické cviky).
- Činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy. (Pojmenovat předměty, které mají společnou vlastnost a vytvářet z nich soubory – patří, nepatří, znázornit v rovině polohu předmětů – pod, dole...)
- Hudební činnosti (rytmizace a melodizace slovních skupin a říkadel, vyjádřit hudbu pohybem).
- Poznávat a užívat slova nestejně znějící, ale se stejným významem (synonyma), sluchově rozlišit hlásku na začátku slova.
- Artikulační cvičení a gymnastika mluvidel.
- Činnosti zaměřené na chápání pojmů a vysvětlování poznatků.
- Spontánní hry.
- Přirozené hry, při nichž se děti učí přijímat a respektovat druhého.
- Kooperativní činnosti ve skupinkách.
- Rozlišit a poznat několik vodních živočichů (způsob života).
- Spoluvytváření pravidel sounáležitosti s přírodou.
- Přirozené pozorování přírody (rybník, potok, řeka, les, pole).
- Poučení o možných nebezpečných situacích (kontakt s vodou, se zvířaty), řešit problém.
- Praktické užívání počítače (výukové programy pro děti).

Rizika

- Špatný jazykový vzor.
- Nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení.
- Nedostatek možnosti projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich.
- Nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování pravidel, špatný vzor.
- Nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům.

- Nevšímavost k nevhodné komunikaci mezi dětmi a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.
- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních a neverbálních
- Seznamování s pravidly ve vztahu k druhému.
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem, v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině.

Očekávané výstupy

- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití.
- Vnímat, co si druhý přeje, vycházet mu vstříc.
- Respektovat potřeby jiného dítěte
- Spolupracovat s ostatními
- Navazovat kontakty s dospělými
- Uplatňovat své indiv. potřeby, řešit konflikt dohodou

Konkretizované výstupy

- Spolupracovat při hrách a aktivitách nejružnějšího zaměření, být ostatním partnerem.
- Chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat.
- Aktivně komunikovat s druhými dětmi, bez vážnějších problémů (vyprávět, naslouchat...).
- Spolupracovat s dospělým.
- Všimnout si, co druhý potřebuje či si přeje (dělit se o hračky, počkat, vystřídat se...).

Vzdělávací nabídka

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty (označovat rozměry a velikosti, práce s papírem, grafické cviky).
- Činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy. (Pojmenovat předměty, které mají společnou vlastnost a vytvářet z nich soubory – patří, nepatří, znázornit v rovině polohu předmětů – pod, dole...)

- Hudební činnosti (rytmizace a melodizace slovních skupin a říkadel, vyjádřit hudbu pohybem).
- Vyprávění zážitků, přednes recitace.
- Poznávat a užívat slova nestejně znějící, ale se stejným významem (synonyma), sluchově rozlišit hlásku na začátku slova.
- Přímé pozorování přírodních objektů – rozhovor.
- Činnosti zaměřené na chápání pojmů a vysvětlování poznatků.
- Spontánní hry.
- Přirozené hry, při nichž se děti učí přijímat a respektovat druhého.
- Kooperativní činnosti ve skupinkách.
- Rozlišit a poznat několik vodních živočichů (způsob života).
- Spoluvytváření pravidel sounáležitosti s přírodou.
- Přirozené pozorování přírody (rybník, potok, řeka, les, pole).
- Praktické užívání počítače (výukové programy pro děti).

Rizika

- Omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitosti k pracovním úkonům.
- Nedostatek možnosti projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich.
- Nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování pravidel, špatný vzor.
- Nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům.
- Nevšimavost k nevhodné komunikaci mezi dětmi a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivní ch vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat

Očekávané výstupy

- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat představy pomocí různých výtvarných technik a hudebních a hudebně pohybových činností.
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co je proti nim.

Konkretizované výstupy

- Vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické nástroje, hud. pohyb. Činností
- Orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída...) a umět jim přizpůsobit své chování.
- Pojmenovat povahové vlastnosti.
- Rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy

Vzdělávací nabídka

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty (označovat rozměry a velikosti, práce s papírem, grafické cviky).
- Činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy. (Pojmenovat předměty, které mají společnou vlastnost a vytvářet z nich soubory – patří, nepatří, znázornit v rovině polohu předmětů – pod, dole...)
- Hudební činnosti (rytmizace a melodizace slovních skupin a říkadel, vyjádřit hudbu pohybem).
- Vyprávění zážitků, přednes recitace.
- Artikulační cvičení a gymnastika mluvidel.
- Přímé pozorování přírodních objektů – rozhovor.
- Spontánní hry.
- Přirozené hry, při nichž se děti učí přijímat a respektovat druhého.
- Kooperativní činnosti ve skupinkách.
- Rozlišit a poznat několik vodních živočichů (způsob života)
- Spoluvytváření pravidel sounáležitosti s přírodou.
- Přirozené pozorování přírody (rybník, potok, řeka, les, pole).
- Poučení o možných nebezpečných situacích (kontakt s vodou, se zvířaty), řešit problém.
- Praktické užívání počítače (výukové programy pro děti).

Rizika

- Špatný jazykový vzor.
- Nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení.
- Nedostatek možnosti projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich.
- Nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování pravidel, špatný vzor.
- Nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům.
- Nevšímavost k nevhodné komunikaci mezi dětmi a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí.

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou přírodou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- Pochopení, že změny působené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Očekávané výstupy

- Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, jak svět přírody, tak svět lidí

Konkretizované výstupy

- Znat, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika spojené s přírodou, i neovlivnitelné –vítr, déšť.., co může ohrožovat zdravé životní prostředí

- Mít poznatky nejrozličnějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno a vysvětleno
- Rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se setkává
- Uvědomovat si, že jak svět přírody, tak svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný

Vzdělávací nabídka

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty (označovat rozměry a velikosti, práce s papírem, grafické cviky).
- Činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy. (Pojmenovat předměty, které mají společnou vlastnost a vytvářet z nich soubory – patří, nepatří, znázornit v rovině polohu předmětů – pod, dole...)
- Hudební činnosti (rytmizace a melodizace slovních skupin a říkadel, vyjádřit hudbu pohybem).
- Vyprávění zážitků, přednes recitace.
- Poznávat a užívat slova nestejně znějící, ale se stejným významem (synonyma), sluchově rozlišit hlásku na začátku slova.
- Přímé pozorování přírodních objektů – rozhovor.
- Činnosti zaměřené na chápání pojmů a vysvětlování poznatků.
- Spontánní hry.
- Přirozené hry, při nichž se děti učí přijímat a respektovat druhého.
- Kooperativní činnosti ve skupinkách.
- Rozlišit a poznat několik vodních živočichů (způsob života).
- Spoluvytváření pravidel sounáležitosti s přírodou.
- Přirozené pozorování přírody (rybník, potok, řeka, les, pole).
- Poučení o možných nebezpečných situacích (kontakt s vodou, se zvířaty), řešit problém.
- Praktické užívání počítače (výukové programy pro děti).

Rizika

- Omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitosti k pracovním úkonům.
- Špatný jazykový vzor.

- Nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení.
- Nedostatek možnosti projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich.
- Nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování pravidel, špatný vzor.
- Nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům.
- Nevšimavost k nevhodné komunikaci mezi dětmi a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí.
- Převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film).

Dítě a kompetence

Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí.
- Má elementární poznatky o přírodě.

Kompetence k řešení problému

- Řeší problémy s pomocí dospělého.
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti.

Komunikativní kompetence

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními).
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky (knížky, encyklopedie, počítač...)
- Rozumí slyšenému a vede smysluplný dialog.

Sociální a personální kompetence

- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost.

Činnostní a občanské kompetence

- Má základní dětskou představu o správném chování.
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, svým chováním to může ovlivnit.

Tematická část: Čas překvapení

Podtémata

- Přejde Mikuláš
- Šťastné a veselé Vánoce
- Těšíme se na Ježíška

Záměry

Děti se seznamují s předvánoční dobou a přípravou na vánoce. Projevují kladný vztah k Mikuláši a Andělu, kterým přednesou báseň, zazpívají píseň sólově, či ve skupinkách a záporný vztah k Čertovi. Při přípravě vánočního cukroví poznávají neznámější suroviny a jejich původ, rozměr, tvar a barvu. Při čekání na Ježíška si uvědomují časové představy jako včera, dnes, zítra. Rozvíjení estetického citění při výzdobě školy, prožitků radostného očekávání a radosti z obdarování druhých.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti.
- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Očekávané výstupy

- Koordinovat lokomoci a další pohyby těla sladit s hudbou a rytmem.
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.
- Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Konkretizované výstupy

- Běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- Házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí
- Zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti.
- Konstruktivní a psychomotorické činnosti (cvičení s míčem, akrobatická cvičení).
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, hlásek.

- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých znaků ve vytvořeném souboru rozřídít dle
- požadované vlastnosti (barvu, druh, tvar, velikost).
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic.

Rizika

- Neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte.
- Dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech.

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.

Očekávané výstupy

- Záměrně se soustředit a udržet pozornost
- Zachytit a vyjádřit své prožitky
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost, její dokončení.

Konkretizované výstupy

- Soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (následně reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu
- Přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevoval pozitivní, negativní emoce (soucit, radost...)
- Přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit.

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti.
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu a používat slovesa.
- Samostatný slovní projev na určité téma s maňáskem či loutkou.
- Cvičení v projevovalání citů k vztahům k rodině a poznat rozdíl mezi „já“ a „my“.

- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí.
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic.
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé.
- Práce s literárními texty, přednášet verše a pochopit jejich obsah.
- Společná setkávání při zpěvu sólistů a skupin a na předehtu, mezihru a dohtu a rozlišit pochod, tanec, ukolébavku, hudbu veselou a smutnou a slavností.

Rizika

- Nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými.
- Soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace.
- Výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.).
- Rozvoj kooperativních dovedností.

Očekávané výstupy

- Spolupracovat s ostatními.

Konkretizované výstupy

- Využívat neverbální komunikaci – úsměv, gesta, řeč těla...
- Spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření
- Vyhledávat partnera pro hru, domloutvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat.

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti.
- Konstruktivní a psychomotorické činnosti (cvičení s míčem, akrobatická cvičení).
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu a používat slovesa.
- Samostatný slovní projev na určité téma s maňáskem či loutkou.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, hlásek.

- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem (dnes, včera, zítra a předměty denní potřeby).
- Cvičení v projevování citů k vztahům k rodině a poznat rozdíl mezi „já“ a „my“.
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí.
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic.
- Sledování událostí v obci a na účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé.

Rizika

- Vyjádření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte).
- Příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa.
- Soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace.
- Zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.
- Rozvoj společenského a estetického vkusu.

Očekávané výstupy

- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách.
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně a pohybových činností.
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik.

Konkretizované výstupy

- Dodržovat společná dohodnutá pravidla.
- Vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností.
- Zobrazovat objekty reálné, fantazijní, různými výtvarnými prostředky.

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti.
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu a používat slovesa.
- Samostatný slovní projev na určité téma s maňáskem či loutkou.
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých znaků ve vytvořeném souboru roztřídit dle požadované vlastnosti (barvu, druh, tvar, velikost).
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem (dnes, včera, zítra a předměty denní potřeby).
- Cvičení v projevování citů k vztahům k rodině a poznat rozdíl mezi „já“ a „my“.
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí.
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic.
- Sledování událostí v obci a na účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé.
- Práce s literárními texty, přednášet verše a pochopit jejich obsah.

Rizika

- Nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými.
- Nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování.
- Soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace.
- Zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině.

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Rozvoj schopnost přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí, jeho změnám.
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.

Očekávané výstupy

- Orientovat se běžně ve známém prostředí.
- Mít povědomí o širším společenském, kulturním prostředí, i jeho dění.

Konkretizované výstupy

- Rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu co se ve známém prostředí děje).
- Mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav.

- Mít poznatky o své zemi (významné svátky, události).

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti.
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu a používat slovesa.
- Samostatný slovní projev na určité téma s maňáskem či loutkou.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, hlásek.
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých znaků ve vytvořeném souboru roztřídit dle požadované vlastnosti (barvu, druh, tvar, velikost).
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem (dnes, včera, zítra a předměty denní potřeby).
- Cvičení v projevování citů k vztahům k rodině a poznat rozdíl mezi „já“ a „my“.
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí.
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic.
- Sledování událostí v obci a na účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé.

Rizika

- Příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa.
- Výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná.

Dítě a kompetence:

Kompetence k učení

- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.
- Soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje.

Kompetence k řešení problému

- Hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady.).
- Nebojí se chybovat, pokud nachází poštovní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Komunikativní kompetence

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nápady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).

Sociální a personální kompetence

- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikace, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.

Činnostní a občanská kompetence

- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

5.3 Integrovaný blok č 3

CO SE DĚJE V ZIMĚ VENKU, KDYŽ MRÁZ KRESLÍ NAOKÉNKU

Tematická část: Mráz čaruje

Podtémata

- Zima už je tu
- Jak zvířata přezimují
- Geometrické tvary kolem nás
- Malí počtáři

Záměry

Děti se snaží rozlišovat hlavní znaky zimního období. Všimají si změn v zimní přírodě a též u lidí např. vhodnost oděvu a obuvi. Své prožitky se snaží vyjádřit (slovně - diskuzí, výtvarně – kresbou i malbou, pomocí hudby - písní, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací - pohádkou...). Získávají povědomí o hodnotě svého zdraví a péče o ně, předcházení úrazům. Připomenou si způsob života zvířat v zimě, péče o ně. Seznamují se s geometrickými tvary, jejich pojmenováním, vyhledáváním v prostoru. Procvičujeme číselnou řadu 1-10.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky a ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Očekávané výstupy

- Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí.
- Znat základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy

Konkretizované výstupy

- Bránit se projevům násilí.
- Uvědomovat si co je nebezpečné.
- Znat základní zásady zdravého životního stylu (o pozitivních účincích pohybu a sportu, pobyt v přírodě, otužování) a faktorech poškozujících zdraví.

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti.
- Konstruktivní a psychomotorické činnosti (cvičení s míčem, akrobatická cvičení).
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, hlásek.
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých znaků ve vytvořeném souboru roztřídit dle požadované vlastnosti (barvu, druh, tvar, velikost).
- Společná setkávání při zpěvu sólistů a skupin a na předehtu, mezihru a dohtu a rozlišit pochod, tanec, ukolébavku, hudbu veselou a smutnou a slavností.
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic.

Rizika

- Neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte.
- Dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech.
- Zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině.

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytváření základů pro práci s informacemi.

- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování..).

Očekávané výstupy

- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat.
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu.
- Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy.
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno.

Konkretizované výstupy

- Rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý- velký, větší- menší, dlouhý- krátký, vysoký- nízký...)
- Prohlížet si knihy (encyklopedii, lepopela, atlas...) znát některé dětské knihy, vyprávět o nich, informace vyhledávat v encyklopedii.
- Rozlišovat roční období, i jejich typické znaky.
- Mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, správně určovat a pojmenovat věci a jevy ve svém okolí.

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti.
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu a používat slovesa.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, hlásek.
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých znaků ve vytvořeném souboru roztrždit dle požadované vlastnosti (barvu, druh, tvar, velikost).
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem (dnes, včera, zítra a předměty denní potřeby).
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí.

Rizika

- Vyjádření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte).
- Příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa.
- Soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace.
- Výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.

Očekávané výstupy

- Respektovat potřeby jiného dítěte.
- Přirozeně a bez zábran komunikovat (s druhým dítětem).
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.
- Navazovat kontakty.

Konkretizované výstupy

- Uvědomovat si vztahy mezi lidmi, kamarády, přátelství.
- Aktivně komunikovat s druhými dětmi bez zábran (vyprávět, povídat, poslouchat).
- Všimnout si co si druhý přeje či potřebuje (dělit se o hračky, o činnosti, pomůcky, vystřídat se...).
- Navazovat kontakty (s dospělým - novým učitelem, kamarádem).

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti.
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu a používat slovesa.
- Samostatný slovní projev na určité téma s maňáskem či loutkou.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, hlásek.

- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem (dnes, včera, zítra a předměty denní potřeby).
- Cvičení v projevování citů k vztahům k rodině a poznat rozdíl mezi „já“ a „my“.
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí.
- Společná setkávání při zpěvu sólistů a skupin a na předehtu, mezihru a dohru a rozlišit pochod, tanec, ukolébavku, hudbu veselou a smutnou a slavností.
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic.
- Sledování událostí v obci a na účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé.
- Práce s literárními texty, přednášet verše a pochopit jejich obsah.

Rizika

- Neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte.
- Příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa.
- Nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými.
- Soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace.
- Výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.
- Seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků a prostředí, v němž dítě žije.

Očekávané výstupy

- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat.

- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy.
- Vnímát umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik.

Konkretizované výstupy

- Orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina ...) a umět jim přizpůsobit své chování.
- Být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se spol. programu.
- Vyjádřit a zhodnotit prožitky.

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti.
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu a používat slovesa.
- Samostatný slovní projev na určité téma s maňáskem či loutkou.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, hlásek.
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých znaků ve vytvořeném souboru roztřídit dle požadované vlastnosti (barvu, druh, tvar, velikost).
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem (dnes, včera, zítra a předměty denní potřeby).
- Cvičení v projevování citů k vztahům k rodině a poznat rozdíl mezi „já“ a „my“.
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí.
- Společná setkávání při zpěvu sólistů a skupin a na předehru, mezihru a dohru a rozlišit pochod, tanec, ukolébavku, hudbu veselou a smutnou a slavností.
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic.
- Sledování událostí v obci a na účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé.
- Práce s literárními texty, přednášet verše a pochopit jejich obsah.

Rizika

- Vyjádření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte).
- Příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa.
- Nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými.
- Soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace.

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, společností.
- Seznámení s místem a prostředím ve kterém dítě žije, vytváření pozitivních vztahu k němu.

Očekávané výstupy

- Vnímát, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, různorodý – jak svět přírody.
- Pomáhat pečovat o okolí životního prostředí.
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.

Konkretizované výstupy

- Porozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává.
- Znat, co je škodlivé a nebezpečné (různé výstrahy a rizika ve spojení s přírodou).
- Mít poznatky z nejrůznější oblasti života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (poznatky o přírodě živé i neživé).
- Orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (škola).

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti.
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu a používat slovesa.
- Samostatný slovní projev na určité téma s maňáskem či loutkou.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, hlásek.

- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých znaků ve vytvořeném souboru rozřídít dle požadované vlastnosti (barvu, druh, tvar, velikost).
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem (dnes, včera, zítra a předměty denní potřeby).
- Cvičení v projevování citů k vztahům k rodině a poznat rozdíl mezi „já“ a „my“.
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí.
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic.
- Sledování událostí v obci a na účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé.
- Práce s literárními texty, přednášet verše a pochopit jejich obsah.

Rizika

- Příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa.
- Nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými.
- Soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace.
- Výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná.

Dítě a kompetence

Kompetence k učení

- Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

Kompetence k řešení problému

- Všimá si dění i problém, v bezprostředním okolí.
- Pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací.
- Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby a opakování).

Komunikativní kompetence

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nápady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
- Slovně reaguje a vede smysluplný dialog.

Sociální a personální kompetence

- Vyjednávat přijímat a uzavírat kompromisy.
- V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku.

Činnostní a občanská kompetence

- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení.
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje a druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí.

Tematická část: Moje tělo a zdraví

Podtémata

- Poznáváme svoje tělo
- Chci žít zdravě
- Sportem ku zdraví
- Rej masek

Záměry

V tomto bloku se děti zaměří na své tělo a zdraví. Budou si povídat o částech lidského těla, učit se je pojmenovat a ukázat. Osvojí si hygienické návyky, přiblíží si preventivní prohlídky (očkování, návštěva zubního lékaře, atd.). Budou řešit problémy, které by mohly nastat, kdyby nedodržovaly, hygienu, bezpečnost. Jmenují zimní sporty a jsou upozorňovány na bezpečnost při jejich provozování, kde hledat v případě potřeby pomoc a tím řeší situaci – kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem. Praktické užívání předmětů a pomůcek při zimních sportech, se kterými se běžně setkávají.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.

Očekávané výstupy

- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí .
- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
- Zachovávat správné držení těla.
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.

Konkretizované výstupy

- Být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě.
- Pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku).
- Pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník).
- Pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např, srdce, plíce, mozek, žaludek)
- Znat základní zásady zdravého životního stylu(např,o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny,zdravé výživy,činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě,otuzování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek.
- Vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat).

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti.(vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- Pojmenovat části lidského těla a poznat jejich funkci, určování pravé a levé strany, umět vysvětlit pojem – zdraví, nemoc, předcházení...
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním.
- Konstruktivní a grafické činnosti.
- .Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání,
- úklidu, úpravy prostředí apod.
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků.

Rizika

- Nedostatek či zkrácení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích
- některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
- Omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a poznávání.
- Nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte.
- Chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozcím od neznámých lidí..
- Neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte.
- Omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům.

Dítě a psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání,

- porozumění i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájmu, radosti z objevování apod.)
- Vytváření základů pro práci s informacemi.

Očekávané výstupy

- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího).
- Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit.
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité .
- Vyjádřit svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných,
- hudebních, pohybových či dramatických).

Konkretizované výstupy

- Odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat.
- Zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu.
- Napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- Tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů,aj.)

Vzdělávací nabídka

- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti.
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv.
- Samostatný slovní projev na určité téma.

- Poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů.
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
- Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- Záměrné pozorování objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí.
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- Námětové hry a činnosti.
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové).
- Cvičení organizačních dovedností.
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání.
- Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých
- situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)

Rizika

- Prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými.
- Špatný jazykový vzor.
- Převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním.
- Nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, jejímu rozvinutí a dokončení.
- Spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnosti v individuálním tempu.
- Nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými.
- Nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
- Nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si elementárních poznatků, schopnosti a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- Očekávané výstupy
- Navazovat kontakty s dospělým.
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp.
- Osobnostní odlišnosti jsou přirozené.
- Spolupracovat s ostatními.

Konkretizované výstupy

- Vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit role, hru rozvíjet a obohacovat.
- Všítat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se.)
- Chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to
- přirozené.
- Porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že jiné dítě je smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost).
- Obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.

Vzdělávací nabídka

- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým.
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové
- hry, výtvarné hry a etudy.
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách.
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří)
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením.
- Rizika:
 - Nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování,
 - Příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí.
 - Manipulace dítěte tzn. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění.
 - Prostedí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým.
 - Nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí.
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytvoření základních aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.

Očekávané výstupy

- Utvořit si základní dětskou představu a pravidlech chování a společenských normách, co je
- v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.
- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat.
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik.

Konkretizované výstupy

- Rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy.
- Projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí.
- Pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou,
- výtvarnou, dramatickou, hudební)
- Zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů.

Vzdělávací nabídka

- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování.
- Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě.
- Různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích.
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte,.
- Tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání.
- Hry seznamující s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty.
- Praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji.
- Provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností.

- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické.
- Poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb, písní, sledování dramatizací, divadelních scének.

Rizika

- Prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi a dospělými.
- Omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a poznávání.
- Chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí.
- Zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině.
- Nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům.
- Nevšimavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi.
- Přehlížení nežádoucího chování některých dětí.

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
- Vytvoření povědomí o vlastní souměřitelnosti se světem, živou i neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy.

Očekávané výstupy

- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim.

Konkretizované výstupy

- Orientovat se ve školním prostředí.

- Vyznat se v blízkém okolí, vědět kde je škola, obecní úřad, obchod, hasiči.
- Mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře a technice).
- Vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, vše vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat.

Vzdělávací nabídka

- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí.
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace ve vesnici (návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov).
- Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.).
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientaci v obci (návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů).
- Práce s literárními texty, s obrázkovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií.
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získá zkušenosti s jejich vlastnostmi.
- Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice.

Rizika

- Nedostatek příležitostí vidět svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu.
- Nedostatečné a nepřiměřené informace.
- Výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná.
- Užívání abstraktních pojmů.
- Předávání hotových poznatků.
- Nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné.

Dítě a kompetence

Kompetence k učení

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje. O jeho rozmanitostech a proměnách.
- Odhaduje své schopnosti učit se hodnotit svoje pokroky, oceňovat výkony druhých.

Kompetence k řešení problémů

- Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.

Komunikativní kompetence

- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými.

Sociální a personální kompetence

- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci umí odmítnout.
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné dovednosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla.

Činnosti a občanské kompetence

- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený k aktuálnímu dění.
- Dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznat svoje slabé stránky.

5.4 Integrovaný blok č 4

VOZILO SE NA JAŘE, SLUNCE V ZLATÉM KOČÁŘE

Tematická část: Vůně jara

Podtémata

- Jaro ťuká na vrátka
- Velikonoce, svátky jara
- Modrá je voda
- Babiččin dvoreček

Záměry

Děti se seznámí s hlavními znaky jednotlivých ročních období, především se zaměří na jarní období. Budou si povídat o změně počasí, o tom jak se správně oblékáme, poznávat jarní květiny a získávat povědomí o tom co potřebují ke správnému růstu. Procházkou do přírody budeme pozorovat jehličnaté a listnaté stromy. Budeme hovořit o příletu stěhovavých ptáků a poslouchat zvuky v přírodě, získávat povědomí o chování a ochraně přírody. Budeme rozvíjet debatu o velikonočních zvycích a tradicích, vyzkoušíme různé techniky zdobení velikonočních kraslic. Také se seznámíme s domácími a hospodářskými zvířaty, jejich mláďaty, zjistíme, jaký nám dávají užitek, napodobíme jejich pohyb a zvuky. Své poznatky výtvarně ztvárníme a naučíme se písničky, básničky k tématu.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- Uvědomění si vlastního těla.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Očekávané výstupy

- Zachovat správné držení těla.
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla.
- Sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.
- Mít povědomí o významu aktivního pohybu.

Konkretizované výstupy

- Postavit se zpříma, udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly.
- Pohybovat se koordinovaně a jistě i v různém terénu.
- Pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus.
- Udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce.
- Znat pozitivní účinky pohybu a sportu.

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení).
- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.

- Výlety do přírody.
- Smyslové a psychomotorické hry.
- Lokomoční a pohybové činnosti.
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, písmen a číslic.
- Přímé pozorování jevů v okolí – vycházky.

Rizika

- Nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, nářadím.
- Nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění.
- Ironizování a znevažování úsilí dítěte.

Dítě a psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní.
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání.
- Posilování přirozených poznávacích citů, vztahy vytvářet, rozvíjet, prožívat.

Očekávané výstupy

- Pojmenovat většinu toho čím je obklopeno.
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího).
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás.
- Chápat základní matematické a číselné pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat.
- Uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky).

Konkretizované výstupy

- Znat většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte.
- Sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně.
- Zaregistrovat změny ve svém okolí.

- Přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého.
- Orientovat se v číselné řadě 1-10, vyjmenovat ji, chápat číslo jako počet prvků.
- Odhadnout na co stačí, uvědomit si, co mu nejde.

Vzdělávací nabídka

- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
- Prohlížení a „čtení“ knížek.
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností
- (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a
- funkcí.
- Výlety do přírody.
- Tvůrčí činnosti, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu.
- Smyslové a psychomotorické hry.
- Artikulační a řečové hry.
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů.
- Umět určovat více, méně, stejně.
- Přímé pozorování jevů v okolí – vycházky.
- Literární a dramatické činnosti – dramaticky vyjádřit daný námět, pohybově i slovně
- charakterizovat postavu.

Rizika

- Nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní.
- Převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo pozornosti i prostoru pro
- rozvoj fantazie.
- Nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění.
- Příliš časté vystupování pedagoga v roli soudce.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Vytváření prosociálních postojů.

Očekávané výstupy

- Spolupracovat s ostatními.
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem.
- Respektovat potřeby jiného dítěte.

Konkretizované výstupy

- Spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem.
- Aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů.
- Vnímat, co si druhý přeje, co potřebuje, vycházet mu vstříc.

Vzdělávací nabídka

- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi.
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením.
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry,
- výtvarné hry a etudy.
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách.

Rizika

- Nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění.
- Příliš časté vystupování pedagoga v roli soudce.
- Ironizování a znevažování úsilí dítěte.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytvoření základních aktivních postojů ke světu, k životu.
- Rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat.

Očekávané výstupy

- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik.
- Uvědomit si, že ne všichni lidé respektují pravidla slušného chování.
- Odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a bránit jeho důsledkům.

Konkretizované výstupy

- Zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (kresba, malba, užití různých materiálů).
- Dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití.
- Rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat lež, agresivitu, vulgarismy.

Vzdělávací nabídka

- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
- Prohlížení a „čtení“ knížek.
- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření.
- Výtvarné činnosti – kreslení zvířecí postavy v klidu i v pohybu, v různé velikosti, práce s papírem (skládání, vystřihování podle předlohy).
- Hudební činnosti – poznávání písně se stejnou charakteristikou.
- Literární a dramatické činnosti – dramaticky vyjádřit daný námět, pohybově i slovně
- charakterizovat postavu.

Rizika

- Převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo pozornosti i prostoru pro
- rozvoj fantazie.
- Nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění.
- Příliš časté vystupování pedagoga v roli soudce.

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Očekávané výstupy

- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim.
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pozoruhodný a nekonečně pestrý.

Konkretizované výstupy

- Vědět, že se stále něco děje, vše kolem plyne.
- Ctít oslavy svátků, slavností.
- Mít poznatky o zvacích a tradicích, přijmout tradici oslav.

Vzdělávací nabídka

- Prohlížení a „čtení“ knížek.
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí.
- Výlety do přírody.
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí.
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí.
- Přímé pozorování jevů v okolí – vycházky.
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě.
- Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí.

Rizika

- Převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo pozornosti i prostoru pro rozvoj fantazie.
- Nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění.
- Ironizování a znevažování úsilí dítěte.
- Nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí.

Dítě a kompetence

Kompetence k učení

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Má elementární poznatky o přírodě, její rozmanitosti a proměnách.
- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, experimentuje a užívá jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.

Kompetence k řešení problémů

- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch ale také za snahu.
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou.

Komunikativní kompetence

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

Sociální a personální kompetence

- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlivost, ubližování, agresivitu.
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.

Činnostní a občanské kompetence

- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění.

Tematická část: Máme zelenou

Podtémata

- Co říká semafor
- Dny v týdnu a měsíce
- Chráníme přírodu Den Země
- Slet čarodějnic

Záměry

Děti se seznámí s planetou Zemí. Získají povědomí o významu ochrany životního prostředí. Budou si povídat o chování v přírodě, co jí škodí, jak jí chránit o správných postojích k ochraně životního prostředí. Naučí se básničky a písničky k tématu. Děti se seznámí s významem signalizace a správné reakci na ni. Procvičí si znalost barev červená, žlutá, modrá, zelená. Při vycházkách si budou všimnout dopravních značek a dodržovat bezpečnost na ulici. Budou řešit nějaký dopravní problém, poznají a pojmenují dopravní prostředky a jejich účel.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.
- Osvojení si přiměřených praktických dovedností.

Očekávané výstupy

- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.

Konkretizované výstupy

- Znat a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci).
- Vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat).
- Užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla).
- Pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu.
- Běhat, skákat.

Vzdělávací nabídka

- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), základní gymnastika, míčové hry.
- Hudební a hudebně pohybové hry.
- Vycházky do okolí-sledování místa bydliště, dopravy.
- Umět splnit uložený drobný úkol.
- Hry a aktivity na téma dopravy.
- Cvičení bezpečného chování v dopravních situacích.

Rizika

- Omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá nebo jednostranná nabídka pohybových činností.
- Potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti.
- Jednotvárná a málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a obměňované prostředí, nebo prostředí nepřehledné.

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj komunikativních dovedností.
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání.

Očekávané výstupy

- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci.
- Orientovat se v prostoru i v rovině.

Konkretizované výstupy

- Mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí.
- Pochopit význam piktogramu (pravidla chování v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek).
- Sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva.
- Rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod,...) a těchto pojmů běžně užívat.

Vzdělávací nabídka

- Společné diskuse, rozhovory-vyjadřování v gramaticky správných tvarech.
- Artikulační, dechová cvičení a gymnastika mluvidel.
- Sluchové hry-rozlišování intenzity zvuků.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, tónů.
- Samostatný slovní projev.
- Řešení problému pomocí konkrétních pomůcek.
- Výtvarné činnosti-práce s papírem (stříhání, tvarování, nalepování), kresba domů, silnic, dopravních značek, zpracovávání většího kusu modelovací hmoty pomocí různých technik, konstruování vesnice a města ze stavebnic i s detaily, grafické cviky, využívat estetické cítění.
- Hudební činnosti-samostatně zpívat se správnou intonací, rytmicky a dynamicky. Správně, reagovat na dirigentské gesto, při hře rytmických doprovodů vytvářet přede hry, mezihry a dohry.

- Literární činnosti-přednes básně a porozumění jejímu obsahu, naslouchat a poznávat vlastnosti postav příběhů s dětským hrdinou, porovnání se svým vlastním.
- Dramatické činnosti- hraní příběhu či pohádky s maňásky a loutkami.
- Vytvořit skupiny předmětů o daném počtu prvků, zrakovým vnímáním odhadnout počet.
- Porovnávání čísel 1-6 přiřazováním, vytvoření číselné řady.
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci.

Rizika

- Špatný jazykový vzor.
- Málo příležitosti a prostoru k experimentaci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací.
- Jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí.
- Příliš ochranné či příliš nevšímavé prostředí.

Dítě a ten druhý

Díleč vzdělávací cíle

- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Ochrana a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými.

Očekávané výstupy

- Navazovat kontakt s dospělým.
- Spolupracovat s ostatními.
- Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.

Konkretizované výstupy

- Obracet se na dospělého o pomoc, radu, atd.
- Spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem.
- Nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout.

Vzdělávací nabídka

- Samostatný slovní projev.
- Řešení problému pomocí konkrétních pomůcek.

- Literární činnosti-přednes básně a porozumění jejímu obsahu, naslouchat a poznávat vlastnosti postav příběhů s dětským hrdinou, porovnání se svým vlastním.
- Dramatické činnosti- hraní příběhu či pohádky s maňásky a loutkami.
- Upevňovat rodinné vztahy, pocit bezpečí a jistoty.
- Umět splnit uložený drobný úkol.
- Činnosti umožňující samostatné vystupování a obhajování vlastního názoru.

Rizika

- Málo příležitosti a prostoru k experimentaci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací.
- Jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí.
- Stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí.
- Příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Rozvoj společenského i estetického vkusu.

Očekávané výstupy

- Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik.

Konkretizované výstupy

- V kulturních místech respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění.
- Všimnout si kulturních památek kolem sebe.
- Vyjádřit a hodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé).

Vzdělávací nabídka

- Aktivitu přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních

- akcích, návštěvy výstav).
- Výtvarné činnosti-práce s papírem (stříhání, tvarování, nalepování), kresba domů, silnic, dopravních značek, zpracovávání většího kusu modelovací hmoty pomocí různých technik, konstruování vesnice a města ze stavebnic i s detaily, grafické cviky, využívat estetické citění.
- Umět splnit uložený drobný úkol.
- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě.
- Činnosti umožňující samostatné vystupování a obhajování vlastního názoru.

Rizika

- Málo příležitosti a prostoru k experimentaci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací.
- Jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí.
- Příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí.
- Potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti.

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.
- Osvojení si poznatků o bezpečném prostředí.

Očekávané výstupy

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí.
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.

Konkretizované výstupy

- Orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti MŠ nachází).
- Chápat základní pravidla chování pro chodce.
- Zajímat se, co se v okolí děje všimnout si dění změn ve svém okolí.

Vzdělávací nabídka

- Řešení problému pomocí konkrétních pomůcek.
- Vycházky do okolí-sledování místa bydliště, dopravy.
- Umět splnit uložený drobný úkol.
- Přirozené pozorování prostředí a života v něm, upozornit na potřebu ochrany.
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci.
- Hry a aktivity na téma dopravy.
- Cvičení bezpečného chování v dopravních situacích.
- Smysluplné činnosti přispívající k péči o přírodu a okolí.
- Činnosti umožňující samostatné vystupování a obhajování vlastního názoru.

Rizika

- Málo příležitosti a prostoru k experimentaci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací.
- Stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí.
- Jednotvárná a málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a obměňované prostředí, nebo prostředí nepřehledné.

Dítě a kompetence

Kompetence k učení

- Má elementární poznatky o světě lidí a míst, kde žijí.
- Orientuje se v řádu a dění dopravy.

Kompetence k řešení problému

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí.
- Řeší problémy, na které stačí.
- Hledá různé možnosti a varianty.

Komunikativní kompetence

- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu.
- Průběžně rozšiřuje slovní zásobu a používá ji k dokonalejší komunikaci s okolím.

Sociální a interpersonální kompetence

- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně.

Činnostní a občanské kompetence

- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje.
- Má základní představu o dodržování bezpečnostního chování na ulici.
- Dbá na bezpečí své i druhých, chová se odpovědně.

5.5 Integrovaný blok č. 5

TÚ, TÚ, TÚ, LÉTO UŽ JE TU

Tematická část: Nejsem sám

Podtémata:

- Moje maminka
- Já a rodina
- A to je ta krásná země, poznáváme minulost
- Kvetoucí jaro

Záměry

Děti se seznámí s hlavními znaky města a vesnice, čím se od sebe liší, jaký je zde způsob života. Pokusí se zapojit fantazii a představí si, kde by ony chtěly bydlet a proč. Tyto představy výtvarně ztvární a také si svou představu zdramatizují. Poznají naše hlavní město, jméno a sídlo prezidenta republiky.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.

Očekávané výstupy

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.

- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.

Konkretizované výstupy

- Pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku).
- Přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů.
- Doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách při chůzi, při rytmických činnostech).
- Kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů.
- Zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly).
- Chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě).
- Vědět jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat).

Vzdělávací nabídka

- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové
- Činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.).
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním.
- Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledků pozorování.
- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Hudební hudebně pohybové hry a činnosti.
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci.

Rizika

- Nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku,
- k potřebě soukromí).
- Omezování spontánních pohybových aktivit.
- Nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností.
- Nevhodné prostory pro pohybové činnosti.
- Nedostatečné využívání vybavení pro činnosti.

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj komunikativních dovedností.(verbálních i neverbálních)a kultivovaného projevu.
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- Vytváření základů pro práci s informacemi.
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Očekávané výstupy

- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách.
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických).
- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení.
- Přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit.

Konkretizované výstupy

- Spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z medií.
- Vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu.
- Používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky.
- Dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu- řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i

obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené.

- Poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
- Rozkládat slova na slabiky.
- Tvořivě využívat přírodní a ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)

Vzdělávací nabídka

- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry.
- Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo.
- Prohlížení a „čtení knížek“.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest.
- Námětové hry a činnosti.
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině.
- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- Přednes, recitace zpěv.

Rizika

- Vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte.)
- Omezený přístup ke knížkám.
- Špatný jazykový vzor.
- Nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti.
- Málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie.
- Nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.

- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociálních citlivostí, tolerance, respektu, přizpůsobivosti atd.).
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.).
- Rozvoj kooperativních dovedností.

Očekávané výstupy

- Spolupracovat s ostatními.
- Navazovat kontakty s dospělým.
- Respektovat potřeby jiného dítěte.
- Chápat, že všichni lidé(děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.

Konkretizované výstupy

- Obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- Aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- Vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat.
- Využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)
- Chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené..
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu).

Vzdělávací nabídka

- Společenské hry, společenské aktivity nejrůznějšího zaměření.
- Aktivity podporující sblížení dětí.
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se děti učí přijímat a respektovat druhého.
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije-rodina, rodina ve světě zvířat, prostředí.
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy.
- Četba, vyprávění a poslech příběhů.

Rizika

- Manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění).
- Nejednoznačně formulována pravidla chování ve vztahu k druhému.
- Nedodržování přijatých pravidel.
- Špatný vzor.
- Nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětského přátelství.
- Nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.

Očekávané výstupy

- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování.
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální...
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.

Konkretizované výstupy

- Dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti.
- Chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě,

- Projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí.
- Pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební).
- Vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se mi líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- Všimat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)

Vzdělávací nabídka

- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování.
- Přípravy a realizace společenských zábav a slavností.
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, pohybové, apod. podněcující
- tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu.
- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu,
- návštěva kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro děti.
- Aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.)

Rizika

- Nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření.
- Přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů.
- Nevhodný mravní vzor okolí, včetně nevhodných vzorů v médiích.
- Příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření.

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.

- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.

Očekávané výstupy

- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Konkretizované výstupy

- Mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- Uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný.
- Mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách).
- Znat, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné (vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí.
- Všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí živé tvory apod.
- Být citlivý k přírodě.

Vzdělávací nabídka

- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získá zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými surovinami)
- Hry a aktivity na určitá témata, praktický nácvik bezpečného chování v některých situacích, které mohou nastat.
- Poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období).
- Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování). Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí.
- Ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry).
- Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí..

Rizika

- Nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu.
- Převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- Nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy.
- Špatný příklad dospělých (neekologické postoje, lhostejnost k problémům kolem sebe,.
- Nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro děti nezdravé a nebezpečné.

Dítě a kompetence:

Kompetence k učení

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v prostředí ve kterém žije.
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se výsledků.

Kompetence k řešení problémů

- Rozlišuje řešení, která jsou funkční, a řešení která funkční nejsou.

Komunikativní kompetence

- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie apod.)

Sociální a personální kompetence

- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
- Činnosti a občanské kompetence
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

Tématická část: Co přinese léto

Podtémata

- Na louce a u rybníka
- Hurá do ZOO
- Těšíme se na prázdniny

Záměry

Děti budou rozlišovat hlavní znaky letního období a porovnávat je s ostatními ročními dobami. Popovídat si o tom, jaké je v létě počasí, jak se oblékáme, budou pozorovat změny v přírodě. Na vycházkách si všímat ovoce a zeleniny na zahrádkách a plodů, které rostou v lese. Děti se seznámí s letními květinami a pokusí se poznat některý hmyz. V tomto bloku se děti také seznámí s životem exotických zvířat v pralese a v moři. Osvojí si poznatky o tom, kde žijí v jakém prostředí, kde je můžou spatřit, čím se živí. Naučí se je pojmenovat, budou napodobovat jejich pohyby. Děti se pokusí zvířátka výtvarně ztvárnit.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností.
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.

Očekávané výstupy

- Zvládnout základní pohybové dovednosti
- Koordinovat lokomoci a další pohyby těla.
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.

Konkretizované výstupy

- Vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu.
- Házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí.
- Pohybovat se bezpečně ve skupině dětí.
- Pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu.
- Doprovázet pohyb zpěvem (při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech).

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti-vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení.
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem.
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků.
- Lokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti-turistika, sezónní činnosti, míčové hry.
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.
- Spontánní hry.

Rizika

- Nedostatečně připravené prostředí, vybavení náčiním, nářadím, nedostatečné využívání vybavení a dalších možností.
- Nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí.
- Časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti.

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností.
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech.

- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat.

Očekávané výstupy

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je užívat.
- Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.

Konkretizované výstupy

- Vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu.
- Zaregistrovat změny ve svém okolí (ve třídě, na kamarádovi, na obrázku, venku).
- Rozpoznat geometrické tvary- čtverec, kruh trojúhelník, obdélník.
- Rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý-velký, menší-větší, nejmenší-největší, dlouhý-krátký, vysoký-nízký, stejný).
- Umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky, pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací).
- Projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (kamarádům, mladším, slabším).

Vzdělávací nabídka

- Artikulační a dechové cvičení, gymnastika mluvidel.
- Aktivní používání všech druhů slov a gramaticky správně.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, tónů, hlásky na začátku a konci slova.
- Literární činnosti- rozlišit poezii a prózu, rozbor bajek.
- Dramatizace pohádky, básně, písně prostřednictvím loutek.
- Hudební činnosti- samostatně zazpívat několik písní a říkadlových melodií, hudební hádanky, reagovat na dirigentské heslo, poznávání hudebních nástrojů v poslechové skladbě.
- Výtvarné činnosti- práce s papírem (stříhání, vystřihování, mačkání, překládání, skládání), kreslení na dané téma více technikami, grafické cviky (koordinace oko-

ruka, napodobit fiktivní písmo), při malování volit charakteristické barvy pro jednotlivosti i situace, výtvarné zpracování podobnosti mezi přírodním materiálem a skutečným předmětem, samostatné vytváření složitějších architektonických celků.

- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou- číselná řada, počet objektů (1 ubyl nebo přibyl), rozkládat soubor 2-6 předmětů.
- Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných).

Rizika

- Nevhodné vzory a modely chování dospělých v prostředí mateřské školy.
- Nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní.
- Nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenostech.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
- Rozvoj kooperativních dovedností.

Očekávané výstupy

- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem.
- Spolupracovat s ostatními.
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobnostní odlišnosti jsou přirozené.

Konkretizované výstupy

- Aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému).
- Chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat.
- Spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem.
- Chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené.
- Uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří).

- Respektovat rozdílné schopnosti.

Vzdělávací nabídka

- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým.
- Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor.
- Aktivity podporující sblížení dětí.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří).
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého.

Rizika

- Nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem.
- Nedostatečné psychosociálně „bezpečné“ prostředí.
- Nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí- spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství.

Očekávané výstupy

- Vnímat umělecké a kulturní podněty jiných národů, hodnotit svoje zážitky.
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat.
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi.

Konkretizované výstupy

- Pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou reprodukci (literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební).

- Orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin a umět jim přizpůsobit své chování.
- Umět ve styku s ostatními pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci.

Vzdělávací nabídka

- Aktivita přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí).
- Různorodé a společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty) umožňující dětem se spolupodílet na jejich průběhu i výsledcích.
- Aktivita přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, upřímnost, otevřenost).

Rizika

- Ironizování a znevažování úsilí dítěte.
- Nevhodný mravní vzor okolí.
- Nevšimavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku.

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním prostředí o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
- Poznávání jiných kultur.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s přírodou, lidmi, společností.

Očekávané výstupy

- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.

- Všimát si změn a dění v nejbližším okolí.

Konkretizované výstupy

- Mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno.
- Mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů-přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata).
- Zajímat se, co se v okolí děje, všimát si dění změn ve svém okolí, proměny komentovat, přizpůsobovat oblečení- rozlišení pocitu chladu a tepla, chování.

Vzdělávací nabídka

- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií.
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (roční období, rostliny, počasí).
- Kognitivní činnosti.
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (louka).
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit.

Rizika

- Nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu.
- Uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění.

Dítě a kompetence:

Kompetence k učení

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách.
- Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.
- Poznává, že se může mnohému naučit.

Kompetence k řešení problému

- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

Komunikativní kompetence

- Ovládá řeč, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Sociální a interpersonální kompetence

- Spolupodílí se na společných rozhodnutích; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
- Při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje.
- Činnostní a občanské kompetence
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije.

6. Evaulace

Metody a techniky evaluace

Sledujeme:

- vztah učitele k dítěti
- vztah učitele k dané třídě - kolektivu
- sebehodnocení učitele
- vztah k rodičům - dotazníky
- vztah k ředitelce - na úrovni celé MŠ, závěry
- vztah k zaměstnancům a provozu MŠ - tým i jednotlivě

Využíváme formy a metody:

- dotazníky
- evaluační diagnostické listy - vyhodnocujeme, zamýšlíme se dle stanovených hodnotících kritérií
- využíváme formy diskuse, rozhovor, pozorování, analýzy

Kdy evaluujeme, hodnotíme:

- operativně, dle potřeby
- plánovaně - stav třídy, individuální poznatky a potřeby dětí a dospělých v časových úsecích
- zpětně - vyhodnocením dosažených cílů a požadavků za období

Kritéria pro kontrolu a zpětnou vazbu

Děti:

- denně slovně i písemně – podle potřeb pedagogů,
- záznamové listy – průběžně
- po ukončení tematického bloku, konec školního roku za celou třídu písemně úroveň třídy, výjimečnost, individuality, případné odklady, zájmové činnosti, účast na akcích a ostatní aktivity problémové děti, integrace, klady – zápory, návrhy

Učitelka:

- k dětem - záznamy, poznámky, rozbor
- k rodičovské veřejnosti – diskuse, rozhovory, dialog
- sama sobě - forma dotazník

Vnější evaluace

1. Evaluace spolupráce s rodiči

- Denně – přímé rozhovory
- Průběžně na nástěnkách (poděkování za pomoc, radu, dar...)
- Formou společného hodnocení na rodičovských schůzkách v závěru roku
- Podporovat a rozvíjet přátelské vztahy navzájem (dítě, učitelka, rodiče)

2. Evaluace spolupráce s veřejností a veřejnými institucemi

- Průběžně – poděkování za pomoc při zajištění akcí, pomoc při běžném provozu (údržba)
- Po každé akci – vyhodnocení účasti veřejnosti "

DODATEK K ŠVP

ÚČINNOST: od 1. 9. 2021

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vydaný Opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 32405/2004-22 ze dne 3. ledna 2005, ve znění Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 22405/2016-1 ze dne 11. 8. 2016, Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 36631/2016-1 ze dne 18. ledna 2017 a Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 34790/2017-1 ze dne 22. prosince 2017 takto:

Doplňuje se kapitola **„Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami“** podkapitolou

6 „Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka „

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Jazyková podpora dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je poskytována již od samotného nástupu dítěte do mateřské školy, tomu jsou uzpůsobeny didaktické postupy.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitelka mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní

kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je „**Kurikulum češtiny jako druhého jazyka**“ pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Toto opatření nabývá účinnosti dnem vydání, a to 1. 9. 2021

V Rakové u Konice 1. 9. 2021

Vypracovala Jana Voglová, ředitelka školy